

obhajování na přípravné vyšetřování, zvýšenou veřejnost jednání pro strany a j. v.

Z ostatních článků ve sv. 63. a 64. uveřejněných zasluhují ještě zmínky: »Obmezení výkonu trestů na svobodě« (*Ortloff*), »Zločiny v úřadě a jich zákonodárná úprava« (*Binding*), »Jakým způsobem sluší v trestním právu potírat obchod s dívkami« (*Ullmann*), »Zákonné známky otázky hlavní a vedlejší« (*Oetker*), »Pojem náhody« (*Jodl*). Příloha ke sv. 64. přináší statistické pojednání o kriminalitě v provinciích saské z pera dra phil. *Petrilie*.

Ku konci sluší dodati, že vydavatelství časopisu »Der Gerichtssaal« počínajíc svazkem 64. přešlo po smrti dlouholetého vydavatele *Stengleina*, rady říšského soudu n. o. v Halle n. S. na professory *Oetkera* ve Würzburgu a *Fingra* v Halle n. S. *Mirička.*

Civilní řízení.

Přehled literatury v r. 1903. (Konec.)^{*)}

II. Řízení exekuční a konkursní.

Kommentář k části našeho ex. ř. vydal *E. ryt. Schubert ze Soldernů*;¹⁾ něm. zákon o exekuci na nemovitosti stručně objasňuje *A. Niedner*,²⁾ kdežto komentář *E. Jaeger-a*³⁾ k něm. ř. konk. dočkal se 2. vydání. Zprávy o loni na tomto místě uvedeném zpracování knihy *Wilmovského* podali *Oertmann* (*Arch. f. bürg. R.* sv. 22., str. 381) a *Rassow* (*Gr.* sv. 47., str. 458), o díle *Neumannově* *S.* v *Prz. r.* 1902, str. 553, r. 1903, str. 80. Literatura něm. ř. konk. byla obohacena systematickým vyličením *J. Kohler-a*,⁴⁾ o němž referoval *Bossert* (*J. Ltbl. r.* 15, str. 221). Jakožto pomůcky pro praktickou potřebu sluší uvést 2. vydání úřední sbírky formulářů,⁵⁾ pro Německo knihy *E. Rottmann-a*,⁶⁾ *K. Fischer-a*⁷⁾ a *L. Fuld-a*;⁸⁾ zmíněny budtež recenze *Vossovy* (*Z. f.*

*) V. Sborník IV., 329.

¹⁾ Die Zwangsverwaltung und die Verwahrung und Verwaltung nach Exekutionsrecht, Leipzig 1903, Duncker u. Humblot.

²⁾ Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung vom 24. März 1897 nebst Einführungsgesetz und den preussischen Ausführungsbestimmungen, Berlin 1903 Häring.

³⁾ Konkursordnung, 2. Auflage, Berlin 1903 Guttentag.

⁴⁾ Leitfaden des Deutschen Konkursrechtes, 2. neubearbeitete und erweiterte Auflage, Stuttgart 1903 Enke.

⁵⁾ Formularienbuch zur C. P. O. und E. O., herausgegeben vom k. k. Justizministerium, 2. Auflage, Wien 1903 Manz

⁶⁾ Handbuch für den Gerichtsvollzieherdienst mit den landrechtlichen Bestimmungen im Königreiche Bayern, 2. Auflage, Würzburg 1903 Stahl.

⁷⁾ Das Verfahren der Zwangsversteigerung nach dem Reichsgesetze über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung vom 24. März 1897 an einem Rechtsfalle dargestellt, 3. verbesserte Auflage, Berlin 1903 Vahlen.

⁸⁾ Was muss der Kaufmann bei Konkursen tun? Ein Führer durch das deutsche Konkursrecht und Konkursverfahren, 2. Auflage, Leipzig 1903, Huberti.

C. P. sv. 31, str. 156, 157) o spisech *P. Badstübner-a* a *P. Schellhas-e* z minulého roku.

Dosti živá pozornost byla letos věnována všeobecným otázkám práva exekučního i konkursního. O základních naukách exekuce soudní pojednal *A. Menoušek*,⁹⁾ o jehož díle viz zvláštní zprávu (IV., str. 326). *L. Spiegel* (G. Z. č. 18, 19, G. H. č. 21, J. Bl. č. 8, Not. č. 8) definuje exekuci veškerou, trestní i civilní, jakožto použití státní moci donucovací za účelem provedení výroků právních, které buď státním orgánům přikazují určitou činnost aneb žalovanému ukládají nějakou povinnost, takže v tomto případě exekuce nastane toliko z důvodu jeho neposlušnosti. Nevyhoví-li závazku svému, stát působí na jeho vůli donucovacími prostředky (peněžitě pokuty, vazba) aneb učiní na jeho místě opatření nutná k uspokojení věřitele. Exekuce ve jmění dlužníka jest nuceným převodem jeho jmění v hotovost, tedy činností hospodářskou, a proto právní účinky její zasahují nejen strany dřívějšího sporu, nýbrž veškeré osoby interessované na majetku, který sloužiti má k uspokojení věřitele. Zájmy účastněných nemusí býti protivnými, jak toho vyžaduje proces, nýbrž budou pravidelně rovnoběžnými. Značný kulturní význam našeho ex. ř. záleží v jasném seznání této shody zájmů stran mezi sebou i s veřejným ohledem na šetření národního blahobytu, důsledkem čehož kroky nutné k uspokojení věřitele svěřeny orgánům státním, kdežto starší zákonodárství jaksí trestem za neuposlechnutí právního výroku vydávalo dlužníka více méně libosti vítěze ve sporu. Povahou nucené dražby zabývá se *Rothenberg* (Arch. f. civ. Pr. sv. 94., str. 265), jenž v základě německého práva dovozuje, že příklepem uzavírá se soukromoprávní jednání zcizovací. K otázce, lze-li soudní rozsudky vykonati proti fisku dle předpisu ex. ř., uvedené na přetřes rozhodnutím nejvyššího soudu rep. nal. č. 173 (E. II., č. 261), poukazuje *Wachtel* (Central-Bl. f. jur. Pr. 1903, str. 282) k tomu, že nejvyšší soud již za panství vš. ř. s. kladl exekuci proti státu všemožné překážky, že však dotýčné předpisy byly ex. ř. zrušeny, jak to i počáteční judikatura nejvyššího soudu dokazuje. Praktický následek cit. rozhodnutí jest, že ve zřejmém odporu se zákonem také revise contra duas conformes (§ 505 3 c. ř. s.) má účinek odkládací, je-li žalovaným stát, poněvadž fiskus aspoň prozatímne jen v těchto případech se vzpírá dobrovolnému splnění svých závazků. Částečně lze se proti nepříznivým důsledkům těmto chrániti tím, že v žalobní prosbě se nežádá odsouzení přímo k placení, nýbrž toliko k vydání platebního rozkazu. *R. Pollak* (Grünh. sv. 30., str. 371) podrobně vykládá, že přípustností pořadu práva pro nároky proti eráru není ještě dána civilní vykonatelnost rozkazů vydaných soudem proti státu a jeho orgánům buď jako straně aneb jakožto třetímu ve sporu jinak účastněnému. Odvozuje ze zákonného poměru mezi správními úřady a soudy, pak mezi těmito samými, že soud svému výroku, ježž vydal ve sporu, aniž by jím rozhodl o zažalovaném nároku právním nemůže oproti státnímu orgánu cestou civilní exekuce zjednati uznání, třeba by tato možnost oproti soukromníkům stávala, což jest theoreticky i prakticky

⁹⁾ Základové nauky o exekuci soudní (Knihovna Sborníku věd právních a státních, řady právovědecké č. 5), Praha 1903.

plně odůvodněno a pro život právní nemilých účinků nemá. Též výkon rozsudků nepřísluší nutně soudům, jak platné zákonodárství různých států dokazuje, a nelze proto z přípustnosti pořadu práva proti fisku ani vykonatelnost těchto odvozovati. Dle pozitivního práva rakouského jest však erár civilní exekuci soudních rozsudků podroben, poněvadž § 3 ex. ř. jich výkon všeobecně přikazuje soudům a nečiní rozdílu vzhledem k povaze exekuta. Ani ohledně objemu a způsobu exekuce neuděleny zákonem státu nijaké výsady a zbývá tudíž jediná odchylka z podstaty věci vyplývající, že erár vyhovuje svým závazkům již poukázáním dotýčného platu. Rozborem rozhodnutí č. 173 rep. nál. dospívá P. k závěru, že předpisy v něm citované neospravedlňují ani vyloučení pokladniční hotovosti ze zabavení, tím méně všeobecné odpírání civilní exekuce pro pohledávky peněžité proti státu, ačkoliv uznává, že de lege ferenda ve veřejném zájmu osvobození hotovostí pokladničních bylo by vhodné. Viz též čl. XI. j. n.

A. Pitreich (G. Z. č. 42) zpytuje statistiku konkursního řízení ze zajímavého hlediska, že jen ten konkurs dosáhl svého účelu, který věřitelům třetí třídy poskytl aspoň částečného uspokojení. Poznává, že neutěšené výsledky zaviňují hlavně nepoměr aktiv a passiv, ztráty oproti ceně inventární při realizaci a značné pohledávky věřitelů reálních, vesměs okolnosti vlivu zákonodárce nedostizitelné. Snadnější by již bylo, zmenšiti náklady řízení, zejména náklady správy, ačkoli jich vliv na rozdělenou kvotu jen při malých podstatách jest znatelný. Počet konkursů, v nichž pro nedostatek jmění vůbec k realizaci nedojde, bylo by lze zmírniti případným zostřením práva odpůřčího, které by umožnilo soudu po podání žádosti konkursní předběžně zkoumati stav aktiv. V soudní jednání o vyrovnání, které by závazně předcházelo vyhlášení konkursu (Vorkonkurs), neklade valné naděje, poněvadž nebude se moci podstatně lišiti od nuceného narovnání a súčasné kruhy vždy budou dávatí přednost mimosoudné dohodě s věřitelstvem. Doporučuje tudíž, aby nucené narovnání stalo se každému kredatáři co nejsnáze přístupným a aby reformou zákona odpůřčího byla učiněna přítrž nešvarům, dosud při mimosoudním narovnání se jevícím, zejména nadržování jednotlivým věřitelům a nekalým manipulacím dlužníka. Stejným směrem nesou se návrhy *E. F. Weisla* (G. H. č. 28), jenž v rozšíření nuceného narovnání na neprotokolované obchodníky vidí jedinou ochranu věřitelstva proti vyděračným požadavkům jednotlivců, kdežto *H. Herbatschek* (G. H. č. 47) domnívá se, že horlivou součinností výboru se správcem při vzájemně se doplňující znalosti obchodu i práva lze docíliti uspokojivých výsledků řízení konkursního.

Uv. z. k ex. ř. čl. IV. O výsadách, dle německého práva říšského i pruského příslušejících zemským společenstvům úvěrním (Landschaften) při vnucené správě nemovitostí, pojednávají *Fritze a Sucker* (Gr. sv. 47., str. 384 a 825) č. IX. *Nečas* (P. str. 782) vytýká že rozdíl činěný mezi osobami v službě soukromé trvale neb netrvale ustanovenými při pohledávkách alimentálních není odůvodněn, poněvadž při závazcích těchto jest postavení trvale ustanoveného výhodnější a není správné ponechat dlužníkovi, aby vhodnou úmluvou se vymykal svým povinnostem. *K. Flieder* (Zp. str. 129) hájí oproti panujícímu mínění přípustnost správy úrody na stojatě v základě

žaloby o dlužný nájem. Právo propachtujícího zakládá se na § 1101 vš. o. z., jehož platnosti se ex. ř. nikterak nedotknul; i zvláštní uvedení dvorního dekretu ze dne 5. listopadu 1819 č. 1621 sb. z. s. stalo se v **čl. XIII.** č. 6 z toho důvodu, že týž s obzvláštním důrazem vyslovuje zásadu, že sluší právo zástavní z nájmu vyplývající chrániti již na základě pouhé žaloby bez dalšího osvědčení. Ex. řádem doznala tedy změny toliko forma, ve které ochranu zástavnímu právu poskytnouti lze, totiž zajišťovacími prostředky ex. ř. (č. XXVII.). Poněvadž jde o zabezpečení práva zástavního, lze povolití správu úrody stojící dle § 382 č. 2 ex. ř., avšak, i kdyby šlo o pohledávku peněžitou, nepřekážel by § 379/4 ex. ř. povolení správy, jelikož dle mínění F. zákaz tento vztahuje se jen na nemovitosti dlužníkovy a zde o správě nemovitosti ani mluvíti nelze. Správa tato končí pravidelně odvezením úrody do najatého stavení hospodářského, případně uschováním jich správcem, které i dle platného práva jest přípustným. **Čl. XXVII.** viz § 42 ex. ř. **Čl. XXVIII.** viz § 231 ex. ř.

§ 4 viz § 117 j. n. § 7 viz § 205 c. ř. s. § 9. *O. Geib* (Arch. f. civ. Pr. sv. 94., str. 317) a *Simonson* (D. J. str. 98) uvažují některé zvláštnosti exekuce na přínos manželčin, podmíněné úpravou manželského práva majetkového dle něm. obč. z. § 16. *J. Turnwald* (J. Bl. č. 3) nařiká na nesnáze působené výkonem povolené exekuce z moci úřadu, zejména na nemožnost odložit dražbu bez zrušení exekuce a na nevýhodnost nejmenšího podání pro úvěr reální. § 18 viz § 117 j. n. *V. Hora* (P. str. 441, 522) dovozuje, že v řízení exekučním věřitel jest pravidelně toliko jednou povinen vydati dle všeobecných zásad kvitanci, poněvadž dle jeho mínění § 25 neobsahuje nikterak všeobecný princip, nýbrž předpis zvláštní. Kvitance tato se vydá dlužníku, když po povolení exekuce mobilární zaplatil, soudu neb výkonnému orgánu, když uspokojení nastalo provedením exekuce této, poddlužníkovi, byla-li pohledávka přikázána na místě placení, a při nucené dražbě nemovitosti soudu neb vydražiteli. K vydání dvou kvitancí dojde, když placeno přímo vykonavatelí aneb zabaven dostatečný obnos peněz, ježto dle §u 25 třeba kvitovati jemu i dlužníkovi, dále byla-li pohledávka, pro kterou provedena mobilární exekuce, knihovně zjištěná, poněvadž sluší mimo potvrzení soudu vydati výmaznou kvitanci dlužníkovi a následkem přikázání pohledávky ku vybrání. Věřitel ji sám vymahající jest povinen kvitovati poddlužníkovi i dlužníku, vyjma případ, že pohledávka jest intabulována a veřejná kniha dlužníku nahraňuje kvitanci. Byl-li za tím účelem ustanoven opatrovník, kvituje tento poddlužníkovi, věřitel soudu. Ohledně nákladů platí všeobecné pravidlo, že stihají věřitele, není-li zvláštní úmluvy a nelze je při nucené dražbě nemovitosti dle názoru H. ani na účet vtělených vedlejších závazků přikázati, poněvadž povstaly teprve po rozvrhu nejvyššího podání a k útratám exekučním nenáleží. K těmto lze čítati toliko náklady kvitance, vydané kuratorem k vybrání pohledávky ustanoveným a poplatek legalisační za ověřenou listinu dlužníkovi ve smyslu §u 46 ex. ř. vyhotovenou.

*H. Abraham*¹⁰⁾ líčí kompensaci a právo odporu v řízení exekučním dle

¹⁰⁾ *Aufrechnung und Angriffsrecht in der Vollstreckungsinstanz*, Berlin 1903 Struppe & Winckler.

práva německého, pro jehož obor *K. Hellwig* (D. J. str. 284) zastává přípustnost žaloby opoziční dle § 767 něm. c. ř. s. odpovídajícího **§u 35**, proti rozsudku o rozloučení manželství, pakli k platnosti přiváděný nárok teprve v řízení revisním pominul. Vzhledem k názoru nejvyššího soudu, že opětne rušení není předpokladem pro výkon konečného usnesení o rušení držbě, poukazuje *L. Geldwerth* (J. Bl. č. 29) k tomu, že pokutovaný domnělý rušitel nemůže cestou rekursu brániti se nedostatkem rušení, poněvadž jest to nová skutečnost a že se mu tudíž odnímá vyloučením žaloby dle **§u 36**, č. 1 veškerá ochrana proti neodůvodněné exekuci. Ve své úvaze, pokud vymáhající věřitel ručí exscindentovi dle zásad hmotného práva, vyslovuje *F. šl. Wöss* (G. Z. č. 3, 4) mínění, že nároky poslednějšího přecházejí na výtěžek z bezprávně prodané věci, poněvadž **§ 37** poskytuje žalobu vybavovací vždy, když stává právo vylučující provedení exekuce a nepřekáží tudíž zastavení exekuce okolností, že na místo věci vstoupila stržená hodnota. *T. Bilovský* (J. Bl. č. 45) vykládá, že v našich zákonech bylo slova »neúčinný« opětne použito synonymně s »neplatný« a že také **§ 39**, č. 1 exekucními tituly za neúčinné prohlášenými míní tituly neplatné. Nelze proto dle citovaného předpisu žádati zrušení exekuce, když titul její byl ve sporu odpůřím prohlášen za bezúčinný, poněvadž tím nestal se neplatným, nýbrž uložen toliko žalovanému obligatorní závazek oproti vítězi, k jehož provedení nikterak není třeba zdvižení dosavadních kroků exekucních, což B. na jednotlivých prostředcích exekucních objasňuje. *F. Matyáš* (Zp. str. 89) a *H. Fischböck* (J. Bl. č. 46, 47) souhlasně dovozují, že zákonodárce předpisem **§u 39**, č. 8 chtěl zameziti toliko ony exekuce, které jsou bezúčelnými se stanoviska dlužníka, poněvadž ničí jeho majetek, aniž by tím obnos závazků byl zmenšen, jelikož náklady přírůstající pohledávce vymáhajícího věřitele vyváží částku, která z výtěžku byla zapravena. Dražby neslibující uspokojení vymáhajícímu věřiteli, avšak břemeno dlužníka objektivně zmírňující, ohrožují nanejvýše zájmy ostatních knihovných účastníků a proto bylo těmto zůstaveno, aby se chránili prozatímním určením břemen a podáním odporu proti příklepu. Názor nejvyššího soudu (E. IV. č. 592), že dražbu nemovitosti sluší zastaviti, když nelze očekávati, že na vymáhajícího věřitele po uhrazení předcházejících břemen vybudou aspoň náklady exekuce, činí tyto právní ústavy zbytečnými a ukládá soudci úkol nesplnitelný, poněvadž odhadní cena a knihovní stav dluhů nedovolují nikterak spolehlivý závěr na výsledek dražby a utváření se rozvrhu kupní ceny. Stálá praxe tímto směrem se nesoucí měla by i dalekosáhlé účinky hospodářské, poněvadž by v pochybných případech ani vnucené zřízení práva zástavního nebylo možným, ovšem však poskytnuta hojná příležitost k nekalým jednáním dlužníků. Viz též **§ 16** ex ř. Řízení trestní zahájené o skutkové podstatě nějakého civilního titulu exekucního, jeví toliko výjimečně vliv na exekuci v základě jeho prováděnou. Jakožto případy takové uvádí *M. Eisler* (J. Bl. č. 22—29, str. 325, viz též první část přehledu str. 331) stavení exekuce dle **§u 42** č. 2, když žádáno o obnovu řízení ohledně trestního rozsudku, kterým též nároky soukromoprávní došly uspořádání, a dle **§ 11/2** zákona o lichvě, jenž čl. XXVII. č. 4 ex. ř. v platnosti byl zachován. Mimo případ obnovy řízení lze odporovati účinnosti trestního

rozsudku jakožto titulu exekučního toliko žalobou opposiční dle § 35 ex. ř. a § 374 tr. ř. *Marwitz* (D. J. str. 26) dovozuje pro německé právo, že při podání návrhu za navrácení k stavu předešlému poskytují ochranu proti důsledkům exekuce toliko její stavení (§ 707 něm. c. ř. s.) aneb prozatímní opatření. Dr. *O. K.* (G. H. č. 34) obrací se proti návrhu v literatuře přetřásanému, aby soudce směl po zajištění vymáhajícího věřitele další výkon na 6 měsíců odložit, pak-li bezúhonný dlužník osvědčí, že okamžitým provedením exekuce byl by hospodářsky zničen, kdežto po uplynutí této lhůty bude s to svému závazku dostáti. § 46 viz § 25 ex. ř. § 47. *Týž* (G. H. č. 52) oproti názoru *R. Hahndel-a* (G. H. č. 50), že soudce může i řízení exekuční dle obdoby §u 191 c. ř. s. přerušiti, je-li dlužník podezřelý z křivé přísahy, vytýká, že možnost taková pro různost základních zásad c. ř. s. a ex. ř. nestává, a že zejména dlužník nemůže si dle § 78 ex. ř. a § 192/2 c. ř. s. na toto usnesení stěžovati, poněvadž nemá nárok, aby řízení vyjevovací bylo úplně provedeno. Vzhledem ku kolísavé praxi soudů hájí G. H. č. 48 právo věřitele, navrhnouti složení přísahy vyjevovací bez předchozí exekuce v majetek immobilární a po upuštění od něho je opakovati, aniž by bylo třeba průkazu, že dlužník později nabyt jmění. K návrhu tomuto jest dle *G. H.* r. 48 č. 12/13 legitimován též úředník vymáhající útraty řízení trestního. Viz čl. XLII. c. ř. s.

F. Reinhold (G. H. r. 48, č. 8) a *Ž. Kohn* (G. H. r. 48, č. 11) souhlasně popírají povinnost vymáhajícího věřitele, udati adresy knihovních věřitelů, poněvadž dv. dekret ze dne 22. února 1836 č. 446 sb. z. s. tento závazek ukládající, byl čl. I. ex. ř. zrušen a nelze jej odůvodniti extensivním výkladem předpisu §u 53, odst. 2. o předložení nutných rubrik. § 68 viz § 252 ex. ř. § 74. *O. Souček* (Pr. roz. r. 4, č. 14) stěžuje si na kolísavou, vymáhajícím věřitelům nepříznivou praxi soudů ohledně přisuzování útrat exekuce.

§ 101 *L. Kris* (J. Bl. č. 44) zabývá se otázkou, lze-li provéstí vnucenou správu ohledně nemovitosti, jež v pořadí za vymáhanou pohledávkou zatížena právem poživacím, a rozdílně od nejvyššího soudu odpovídá kladně, poněvadž dle § 512 vř. o. z. jest poživatel povinen zapravovati úroky předcházejících hypoték a vnucený správce nevsaňuje do jeho oprávnění, když se obmezí na péči o řádné placení těchto a zbytek usufruktuárovi odvádí. *L. Spitzer* (G. H. r. 48, č. 9) pokládá v takovém případě ovšem za nutné, aby vymáhající věřitel si vydobyl exekuční titul také proti uživateli, což mu nemůže působiti obtíže, jelikož z jeho knihovní priority vyplývá též nárok, aby cestou vnucené správy byl uspokojen z požitků zástavy. § 120, 124, 127. O významu zákonného práva zástavního přímých daní a převodního poplatku v řízení exekučním pojednal podrobně *Ž. Chour* (Pr. roz. r. 4, č. 13, 14). Daň reální (daň pozemková, domovní daň činžovní i třídní, 5% ní daň z čistého výnosu domů daně činžovní prostých) požívají zákonného práva zástavního na povinované realitě, a sice nedoplatky nejdéle tříleté v pořadí výsadním před veškerými pohledávkami soukromými, starší dle pořadí intabulace a když k této nedošlo, za všemi břemeny knihovními. Daň výdělková (všeobecná i podniků kladoucích veřejné účty) požívá zákonného práva zástavního na realitách, které povinnému podniku slouží výlučně neb převážně a jsou pro

jeho účely zvlášť zařízeny. Dlužné lhůty požívají 1 1/2 roku po splatnosti přednosti přede všemi břemeny soukromými, která se prodlužuje na 3 léta, pak-li do roku od platebního termínu byly vtěleny. Nedoplatkům starším přísluší zástavní právo dle knihovního pořadí, není-li toho, teprve za všemi závazky tabulárními. Daň z důchodu požívá zástavního práva na platech jí podrobených, avšak bez výsady pořadí toliko ode dne, kdy dlužníka došlo vyvolání, aby nezapravenou částku zadržel. Právo zástavní a pořadí jeho vztahuje se též na přírážky k dočasně dani vypsané (zemské, okresní, obecní a školní, příspěvky pro komoru obchodní). Převodní poplatek z nemovitosti požívá práva zástavního na převedené nemovitosti a sice první 3 roky v pořadí výsadním, které se mu zachová další 3 roky od vtělení, když v oně lhůtě byla zahájena soudní exekuce ku jeho vydobytí. Poplatkům starším náleží priorita toliko dle dne vtělení neb za všemi břemeny. Při zavedení nucené správy na ručící nemovitosti sluší daně reální a daň výdělkovou, pokud požívají výsady zástavní, zapraviti s veškerými přírážkami dle §u 120, č. 1, z běžných výtěžků, ovšem teprve po uhrazení výdajů pod č. 2—4 uvedených. Pokud se tak nestalo, dojdou spolu s poplatkem převodním uspokojení z přebytků výtěžku (§ 124, č. 1), pak-li již nepožívají výsadní přednosti ovšem teprve v pořadí za vymáhajícím věřitelem. Dávky tyto nelze přikázati z moci úřadu, nýbrž toliko tenkrát, když nejpozději při roku k rozdělení výtěžku byly přihlášeny (§ 127). Stejným způsobem při exekuci nucenou dražbou docházejí dávky, požívající zákonného práva zástavního, zaplacení v pořadí výsadním, knihovním neb teprve za všemi věřiteli hypotekárními jen v tom případě, že bylo dle § 171/2 ex. ř. žádáno o zaplacení hotovými, dlužný obnos nejdéle při roku dražebním přihlášen a nejpozději při rozvrhu nejvyššího podání listinami prokázán. (§ 172/2, § 216, č. 1. ex. ř.) Ex. řádem byl stav dřívější změněn v tom směru, že při veřejných dávkách zákonným právem zástavním opatřených hledí se toliko k přihlášení a že pozbývají svého výsadního pořadí, byla-li lhůta k přihlášce zmeškána. Byl-li advokát ustanoven za nuceného správce, náleží dle mínění *V. Schmid-a* (G. Z. č. 21) nejen hotové výlohy, nýbrž též odměna jeho k nákladům nucené správy ve smyslu § 120, č. 4. **§ 122** *Lafrenz* (Gr. 47, str. 346) líčí řízení při rozdělování přebytků nucené správy dle práva německého, od našich předpisů valně se odchylujícího. **§ 128** viz § 213 ex. ř. *Wieselthier* (G. H. č. 45) přimlouvá se za extensivní výklad **§u 120** v ten smysl, aby nucená správa nebyla zrušována, když nelze sice pro vymáhajícího věřitele očekávati nějaký výtěžek na hotovosti, ona však prospívá jeho zájmům nepřímo zabezpečením řádného hospodaření a splácení předcházejících břemen.

§ 133. V otázce již loni přetřásané, jak sluší naložiti s návrhem na nucenou dražbu, který není opatřen knihovním výtahem, podotýká *Ľ. Choloney* (G. H. č. 24), že připojením pouhé žádosti za vyhotovení výtahu není potřebám soudu vyhověno ani tenkrát, když jde o pouhé přistoupení k řízení dražebnímu, poněvadž povolení přístupu může spadat do kompetence jiného soudu než zavedení, nehledě k tomu, že taková manipulace poskytovala by možnost zabezpečiti si knihovní pořadí na úkor svědomitých žadatelů. **§ 150.**

Oproti názoru *O. Schanzer-a* (J. Bl. 1902, č. 32), že reální břemeno nelze bez započtení do dodání nejvyššího převzítí, když toto vázne na nemovitosti celé a vymáhaná pohledávka jej předchází na ideální části, dovozuje *E. Paupie* (J. Bl., č. 20), že důsledky započtení by stihly spolumajitele v zjevném nepoměru k výhodě, vyplývající odtud pro věřitele hypotekární. Ačkoliv uznává, že nezapočtení porušuje zásadu prioritní, připouští je mimo ohledy národohospodářské z důvodu toho, že k břemenu oprávněný jen tenkrát jest povinen přijmouti náhradu v penězích, když nejvyšší podání za celou realitu k převzetí nestačí, což při dražbě toliko ideálního podílu určití nelze. Jak vykládá *V. Schmid* (G. Z. č. 21) jest účelem předpisu **§u 151**, od. 3, aby dlužníkovi byla poskytnuta lhůta k hospodářskému zotavení, a nesluší jeho proto použití, když při dražbě opětne nebylo docíleno nejmenšího podání, poněvadž tato není obnovením řízení exekučního, nýbrž směřuje výlučně proti vydražiteli. **§ 170** *B. Jelinek* (P. str. 225) přisuzuje vlastnictví nabytému příklepem povahu originární, důsledkem čehož nejen vlastnictví mimoknihovní, nýbrž i ostatní nevtělená práva věcná k prodané nemovitosti pominou. Tomu nasvědčuje mimo ustanovení **§u 150/2**, 3 a **§u 172/2** zejména okolnost, že ani práva intabulovaná, pokud nebyla vydražitelem převzata, neposkytují věcného nároku proti vydražiteli, nýbrž jsou odkázána výlučně na nejvyšší podání. **§ 172** viz **§ 120 ex. ř.** **§ 200** viz **§ 16 ex. ř.**

§ 210. *K. Drbohlav* (Zp. str. 95) zastává náhled, že ohledně úroků k rozvrhu nejvyššího podání zvláště nepřihlášených, kniha veřejná a sbírka listin prokazují nejen jich smluvní neb zákonné právo zástavní, nýbrž též lhůty platební, pročez soudce vždy k nim musí přihlížeti. Pokud jim přísluší právo zástavní, třeba je prokázati pro celou dobu trvání pohledávky, pak-li teprve s jistinou stávají se splatnými, pak-li byly zapravovány dekursivně, od poslední lhůty, kdežto při placení předem ničeho na jich účet nevypadá. Naprostou nutnost přihlášky hájí *F. Matyáš* (viz **§ 216 ex. ř.**). *F. Bílovský* (Zp. str. 8, 49) podrobně uvažuje otázku, pokud lze k platnosti přivéstí právo odpůrčí dle **§u 213** odporem proti rozvrhu nejvyššího podání. Oprávnění toto přísluší všem účastníkům, kteří se svými nároky byli poukázáni ku podání nejvyššímu (**§ 210 ex. ř.**), jestli mohou dojiti uspokojení toliko při pomnutí pohledávky naříkatelné. Další podmínkou je, aby při konkurenci závazku věcného s osobním dokázána byla nedostatečnost ostatního jmění dlužníkovy k uhrazení jejich nároku a aby tento byl žalovatelným; nežádá se, aby byl již splatným a vykonatelným neb aby předmětem jeho byly peníze. Odporovati lze veškerým právům, ku kterým se hledí při rozvrhu nejvyššího podání; třeba ovšem podotknouti, že zřízení zástavy jest naříkatelným jen tehdy, když samo o sobě stalo se proti ustanovením zákona odpůrčího aneb když tím dlužník pojistil závadnou pohledávku na vlastní nemovitosti. Právu podzástavnímu může mimo zadní věřitele podzástavní, odporovati i pozdější věřitel reální, když v době zřízení podzástavy hypotéka již podléhala odporu. Byla-li postoupena přednost před naříkatelnou pohledávkou, nelze předstupující odporovati, když není postup rovněž závadným. Proti ustupující mohou i věřitelé v nynějším pořadí ji následující k platnosti přivéstí právo odporu, jež dle mínění B. náleží též zadním hypotekářům před-

stoupilé, když tato jest sama o sobě naříkatelnou. Odporu dle §u 213 není třeba, když závadnost byla již ve sporu k platnosti přiváděna a rozsudek ji uznávající ve veřejné knize poznamenán. V případě právoplatného rozsouzení lze odpor jen tehdy odkázati na pořad práva, když strana podlehlá tvrdí skutečnosti po vynesení rozsudku nastalé, kterými by právo odpůřčí pominulo; byl-li výrok o naříkatelnosti ve veřejné knize poznamenán, jest žalobcem majitel závadné pohledávky, jinak odporující. Příslušným pro žalobu, kterou se v základě odporu dle §u 213 naříkatelnost teprve k platnosti přivádí, jest během lhůty §u 232/1 ex. ř. soud exekuční, později soud pro žalobu odpůřčí vůbec kompetentní. Naříkatelnost nečiní v odpor vzatý poměr právní neplatným, nýbrž ukládá toliko ve sporu podlehlému závazek, aby trpěl exekuci ze strany vítěze tak, jakoby závadného jednání vůbec nestávalo. Důsledně nepůsobí rozsudek ve sporu odpůřčím vnesený pro ostatní na něm nesúčastněné věřitele reální, což nezměnil ani § 232 ex. ř. svým předpisem, že rozhodnutí o odporu proti rozvrhu nejvyššího podání působí pro veškeré účastníky, neb hledí toliko k pravidelným případům, kde odpor jest odůvodněn neplatností neb pominutím dotyčného práva. Účinkem naříkatelnosti tedy jest, že při všeobecném rozvrhu nejvyššího podání bere se sice zřetel k právu závadnému a částky takto přikázané jsou pro věřitele ve sporu odpůřčím nesúčastněné konečnými, že však pro vítězného žalobce stanoví se zvlášť obnos na něho připadající, kdyby práva naříkatelného nebylo, načež objevená difference se mu přikáže na účet kvoty podlehlé strany. Je-li žalobců více, nastane jich uspokojení dle knihovního pořadí až do vyčerpání podílu žalovaného. Bylo-li více pohledávek od různých věřitelů vzato v odpor, sluší pro každého zvlášť vypočísti obnos vypadající naň při pominutí práva, jemuž odporoval, při čemž ovšem nemůže nikdy žádati částku, která připadla na ono jen následkem odporu proti pohledávce třetí. Věřitel pohledávky simultání jest k odporu jen tehdy oprávněn, když též z ostatních hypoték nedochází plného uspokojení, může však toto právo v daném případě vykonati pro celý obnos k rozvrhu nejvyššího podání dotyčné zástavy přihlášený, aniž by byl vázán hranicí §u 222 ex. ř. Naříkatelností pohledávky simultáně váznoucí jest dán odpor proti všem zástavám zřízeným na jmén dlužníka, kdežto jinak třeba zkoumati, zdali zřízení práva zástavního spadá pod zákon odpůřčí. Nárok o náhradu dle §u 222 ex. ř. nezakládá přechod práva ze zaplacené hypotéky simultání a není tudíž naříkatelným, když odpor proti ní provedený nebyl ve veřejné knize poznamenán. Nároku náhradním, vyplývajícimu ze závadné pohledávky, mohou reální věřitelé dotyčné zástavy odporovati jen tenkrát, když náleží osobnímu dlužníku, nikoli, jakmile jest v držení osoby třetí. Vykonal-li vítěz právo odpůřčí pro hypotéku simultání nad měřítko §u 222 ex. ř., nepřísluší postiženému nárok o náhradu na vkladbách ostatních. Účinek odporu rovná se nucenému přihlášení závadné pohledávky s menším obnosem, a zůstává tudíž jejímu majiteli zachováno právo přihlásiti zbytek jemu nezaplacený při rozvrhu nejvyššího podání z ostatních hypoték simultáních. Prohlášení konkursu jeví toliko ten účinek, že věřitelé reální nepotřebují více dokazovati nedobytnost pohledávky z ostatního jmění kridatáře a právo odporu přísluší též správci podstaty, která ovšem vzhledem

k číselné neobmezenosti svého nároku zabere vždy celou částku přikázanou na účet naříkatelné pohledávky pro sebe.

Vzhledem k předpisům **§u 216**, č. 4, § 33 k. ř. a § 17 kn. z. sluší dle mínění *F. Matyáše* (P. str. 621) úroky ze smlouvy neb ze zákona náležející a ne více než tři léta zadrželé přikázati v stejném pořadí s jistinou i tenkrát, když nebylo pro ně vloženo právo zástavní. Oproti tomu docházejí starší úroky dle **§u 217**, odst. 2. a §u 35 k. ř. zaplacení jen tehdy, když byly spolu s kapitálem vyznačením jich výšky (§ 14 kn. z.) vtěleny, ačkoli k jich promlčení lze hleděti jen v případě odporu (§ 213 ex. ř.). Výjimku činí ovšem úroky kapitalisované, které buď zvlášť aneb současně s původní jistinou byly intabulovány. Jak vyplývá z doslovu §u 210 ex. ř., neplatí pro úroky běžné domněnka, že nebyly zapraveny a nelze tudíž bez přihlášky k nim hleděti. Viz též § 120 ex. ř. **§ 218**. V souhlasu s *K. Drbohlavem* (P. 1902 str. 765, 789) má *R.* (G. H. ř. 48 č. 7) za to, že při postoupení knihovni přednosti před několika pohledávkami stejného pořadí sluší pohledávku předstoupit jen tehdy poukázati poměrně na účet všech ustoupilých, když postup stal se výslovně pro parte aneb ustupující věřitelé o současném postupu přednosti ohledně ostatních položek věděli. Není-li podmínek těchto, závisí na vůli předstoupilého věřitele neb soudce, aby přednost k platnosti přivedli oproti kterékoli z pohledávek ustoupilých. Odchylně poukazuje *J. Dvořák* (P. str. 100) k tomu, že postupem přednosti nastoupí právo zástavní pro pohledávku předstupující na místo onoho pro závazek ustoupilý (sr. P. 1901 str. 261). Byla-li tedy přednost před několika položkami stejného pořadí postoupená současně, může zástavní právo předstupující toliko souměrně vstoupiti na místo ustupujících. Při postupu pozvolném zaujímá závazek, který ustoupil první, původní místo pohledávky předstoupilé, kdežto ostatní položky docházejí uspokojení ve svém původním pořadí, ovšem teprve za částkou, které byla přednost postoupena. Jak *K. Drbohlav* (Zp. str. 209) uvádí, lze věřitelům poukázaným dle **§u 219**, odst. 2. na uhražovací kapitál poukázati z něho toliko úroky až do příklepu vzešlé (§ 216, 217), poněvadž rozvrhem nejvyššího podání se konečně určí, pokud hypotékárním věřitelům dostane se uspokojení buď převzetím, buď zaplacením jich pohledávek, aneb zdali vyjdou na prázdno. Nelze však přehlédnouti, že pro účastníky poukázané na uhražovací kapitál tento vstoupil na místo hypotéky a že jim pro odročené uspokojení nároku jejich ručí též za vedlejší závazky z toho odkladu vznikající. Objeví-li se tedy při rozvrhu nějakého uhražovacího kapitálu zbytek dlužníku připadající, sluší jej přikázati na úroky pohledávek na tuto jistinu poukázaných pro dobu od příklepu do uvolnění dle jich knihovního pořadí. *R.* (G. H. č. 49) vytýká v úplné shodě s článkem *M—t* (P. 1902 str. 860), že nárok náhradní **§u 222** má svůj základ v právu hmotném a sice ve věcné korrealitě, založené simultánním zastavením. Není totožným ani s pohledávkou zkrácenou, ani se závazkem nerozdílně váznoucím, pročez vykonatelnost těchto nikdy nemůže na něj přecházeti a sluší ji teprve vydobýti cestou sporu. O vklad jeho může dle *Dr. Dol.* (G. H. č. 39) žádati i zkrácený věřitel, který v případě, že k náhradě oprávněných jest více, bude vzhledem k §u 97 kn. z. povinen domáhati se vtělení také pro své soudruhy, poněvadž

jinak nebylo by lze povolití výmaz hypotéky simultání. Pravidlem ovšem bude, že vydražitel navrhne intabulaci náhradních nároků těchto, poněvadž jinak nedojde vkladu vlastnictví (§ 237 ex. ř., § 97 kn. ř.) *A.* (G. H. č. 36) obrací se proti použití § 222 při mobilární exekuci vedené na více dlužníků solidárních, poněvadž jeho předpis má toliko několik zástav na mysli, nikoli větší počet zavazených. § 223, 224 viz 25 ex. ř. *H. B. K.* (Not. č. 46) upozorňuje na velké obtíže, které v praxi vznikají započtením obnosů pro vedlejší závazky vtělených do nejvyššího podání, poněvadž jsou hypotékami kaučními a sluší jich nevyčerpané zbytky v hotovosti deponovati. Jest proto vhodnějším stanovit v dražebních podmínkách, že obnosy tyto ohledně pohledávek vydražitelem převzatých do nejvyššího podání se včítati nebudou, což odpovídá též jich hospodářské povaze. *Ľ. Kohn* (G. H. r. 48 č. 12/13) dovozuje, že pominutí knihovní závady smí pozdější věřitel k platnosti přiváděti jen v základě čl. XXVIII. a § 213 ex. ř., ze kterého důvodu § 231, odst. 4. toliko tomu, kdo při roku rozvrhovém podal odpor, zachovává žalobu k provedení jeho lepšího práva. Dotyčné předpisy ex. ř. byly by však zbytečnými, kdyby bylo správné rozhodnutí nejvyššího soudu, že pominutí předcházející pohledávky lze k platnosti přivést žalobou určovací dle § 228 i po zmeškání sporu. Viz též § 285 ex. ř. § 232, 233 viz § 213 ex. ř. § 237 viz § 25 ex. ř.

§ 252. O prostředcích opravných, které něm. c. ř. s. poskytuje proti samostatné exekuci na příslušenství nemovitosti, pojednali *P. Klein* (D. J. str. 523) a *Ľ. U. Schröder* (D. J. str. 571). § 256 viz § 303 ex. ř. § 262 viz § 325 ex. ř. *V. Fröhlich* (G. Z. č. 29) zabývá se postavením pronajímatele, který dosud nenabyl exekučního titulu ohledně činže, při rozvrhu nejvyššího podání. Je-li ze spisů o zabavení vidno, že prodané věci před jich uschováním neb dražbou nalézaly se na jeho pozemku, jest tím dosvědčeno jeho právo zástavní a sluší jej k roku rozvrhovému předvolati, případný odpor proti jeho pohledávce pak odkázati na pořad práva. Popírá-li se však vnesení prodaných movitostí, neb tvrdí-li protistrana, že byly předčasně z najaté místnosti odstraněny, aniž by spisy zájemní poskytovaly možnost rozhodnutí, jest legitimace pronajímatelovo k účastenství spornou a třeba jej odkázati k obhájení svých práv žalobou dle § 258 ex. ř.

§ 290. a čl. VIII., č. 7 ex. ř. *Scheda* (Gr. sv. 47. str. 98) a *W. Hertz* (D. J. str. 390) popírají, ovšem s různým odůvodněním, možnost exekuce na obnosy poukázané poštou, poněvadž dle německého práva stává závazek pošty k výplatě toliko oproti odesílateli, kdežto *Tachau* (D. J. str. 495) hájí samostatný nárok adresáta, vzhledem k němuž by bylo lze výplatu účinně zapověděti § 303. *Sauszig* (G. H. č. 14) přimlouvá se za přikázání pohledávky ještě po uplynutí jednoho roku od zabavení, poněvadž předpisy čl. XXXVII. ex. ř. a § 256 ex. ř. jak dle svého doslovu tak i vzhledem k úmyslům zákonodárce sluší vztahovati toliko k hmotným věcem movitým. Byla-li pohledávka, převyšující nárok jediného věřitele vymáhajícího, tomuto přikázána k vybrání, jest soud procesní povinen mu ji jakožto zástupci dlužníka přisouditi celou; v případě tomto, jak vykládá *S. Biach* (J. Bl. č. 42), nelze ani žádati složení jistoty ani ustanovení opatrovníka k vydobytí, nýbrž jedinou

ochranu skytá dlužníku návrh na soudní určení, jak zbytku má být použito, ve smyslu §u 312, odst. 3. §§ 313, 315, 322 viz § 25 ex. ř.)

§ 325. Exekuci na věci nalézající se v uschování třetí osoby a na nároky o dodání hmotných věcí podrobně vylíčil *A. Rintelen*.¹¹⁾ Vzhledem k obtížím, které zjištění celkového stavu právního působí přímé exekuci na věci v cizím držení, dovoluje ji § 262 ex. ř. jen tehdy, když schovatel při zabavení projeví ochotu k jich vydání, čímž není však míněno okamžité odevzdání věci orgánu výkonnému, nýbrž závazné prohlášení, že třetí osoba bez ohledu na vlastní práva bude trpěti exekuci na věc samou. Tím jest pro dotyčné řízení prodejové i v případě, že první vymahající věřitel od něho ustoupí, právoplatně určena povinnost schovatele věc k prodeji vydati a netřeba ji teprve cestou žaloby zjišťovati. Jinak povinnosti k trpění exekuce ani dle práva hmotného nestává a výjimku tvoří jen případ, ve kterém vymahající věřitel má věci dlužníka v držení a na ně bez újmy vlastních práv mohl vésti exekuci; zde může povinovaný dle obdoby §u 263 ex. ř. žádati, aby zabavení se obmezilo na předměty tyto. Nelze-li pro odpor třetího sáhnouti přímo na věc v cizím držení, třeba zabavit nárok o vydání, který bude mít rozmanitý podklad v různých poměrech práva hmotného, aniž by však vymahající věřitel byl oprávněn k platnosti přivést též ostatní nároky odtud vyplývající. Právo zástavní takto nabyté přechází na nárok o náhradu v případě nemožnosti vydání, pokud ovšem schovatel za ni dlužníku neb věřiteli odpovídá. Jelikož § 326, nedovcluje příkázání nároku o vydání na místě placení, sužítkuje se pravidelně příkázáním k vydobytí, které může se povolit již před dospělostí nároku a poskytuje věřiteli oprávnění, chrániti jej prozatímními opatřeními neb žalobou excisní. Pro objem závazku schovatele oproti věřiteli jest pravidelně rozhodným okamžik zabavení, a zodpovídá on později jeho vinou nastalé zhoršení právního postavení poslednějšího, zejména když dopustil zabavení věci samé. Jeho práv k věci se exekuce na nárok o vydání vedená vůbec netýče a zůstanou mu zachována, když bez jeho přičinění třebas po zabavení povstala, což platí zvláště o právech z poměru kaučního a retenčních. K odstranění námitek odtud třetímu vyplývajících nezbude věřiteli jiného prostředku než uspokojení nynějšího držitele, čímž získá dle §u 472 a § 1358 vř. ob. z. zástavní právo téhož. Není-li této oběti schopen, ať vyčká, až jiný účastník provede exekuční řízení ohledně tohoto předmětu a hojí se na případném přebytku, aneb navrhne jiné sužítkování nároku na vydání ve smyslu §u 317 ex. ř. Případ tento pravidelně nastane, když k věci dlužníka náleží třetímu právo požívací. Výkon příkázaného nároku nastane odevzdáním věci orgánu výkonnému, které se může státi dobrovolně aneb teprve v základě rozsudku, držitele k vydání odsuzujícího; tímto okamžikem nabývají vymahající věřitelé práva zástavního k věci samé dle pořadí, ve kterém byl pro ně zabaven nárok na vydání, ovšem se zachováním priority pro starší zástavní práva povstalá buď smlouvou neb exekucí přímo na věc. Vede-li se právo na ryze obligační nárok o dodání věci, povstává

¹¹⁾ Execution auf Sachen in fremder Gewahrsame und auf Leistungsansprüche, Wien 1903 Manz, původně otištěno v G. Z. č. 10—13

sice právo zástavní odevzdáním orgánu výkonnému, vlastnictví však přechází z dlužníka přímo na vydražitele, vztažně na vymáhajícího věřitele, pokud týž exekvoval nárok o dodání věci. Vymáhal-li právo zástavní neb služebnost dlužníkem jemu k dotýčnému předmětu zřízené, nabude jich rovněž teprve vydáním se strany soudního orgánu. Při kollisi práva na vydání in natura s peněžní pohledávkou požívající stejného pořadí, nastoupí na místo prvního nárok náhradní a výtěžek rozdělí se poměrně mezi věřitele, dle zásady §u z 150 a §u 227 ex. ř. vyplývající, že nárok na věc samu zamezí její prodej jen tenkrát, když vymáhané pohledávce peněžní v pořadí předchází. Jde-li o vedení práva na věc nalézající se ve spoluvlastnictví dlužníka a třetího schovatele, nelze použití předpisů o exekuci na věci movité, aniž vydobývati domnělý nárok na vydání, nýbrž předmět exekuce tvoří jedině nárok na rozdělení (§ 333 ex. ř.). Nelze proto nikdy k rozkazu soudnímu vydanou věc společnou prodati v dražbě nucené, nýbrž toliko dle zásad dražby dobrovolné. Pravidla o exekuci na věci v držení osoby třetí platí též ohledně předmětů nalézajících se v soudním uschování. I zde možno věc samu zabaviti, jen když soud příslušný k povolení vydání projeví ochotu ve smyslu §u 262 ex. ř. Jinak třeba zabaviti nárok na vydání, čímž nepovstane zástavní právo k věci uschované, ani když zabavení se poznamená v depositní knize, jak nejvyšší soud omylně se domnívá. Ve svém obšírném článku o právním postavení t. zv. safe-dépôts přihlíží *G. Ratzenhofer* (G. Z. č. 46, 47) též k vedení exekuce na jmění uschované v těchto pancéřových skříních bank. Je-li ústav pronajímající ochoten spolupůsobiti k vydání, lze zabaviti přímo uschované věci dle §§ 253, 262 ex. ř., ať již poměr mezi ním a dlužníkem se pojme jakožto smlouva o schování neb pouhý nájem. Odepře-li banka, což asi bude pravidlem, svou pomoc, možno s hlediska smlouvy schovací provésti jen zabavení nároku o vydání a jej sužítkovati příkázáním k vybrání. Nelze-li k poslednějšimu vynutiti součinnost dlužníka (§ 306, 309 ex. ř.), může věřitel požadovati násilné otevření skříně. Zabavením nároku nabývá dle mínění *R.* právo zástavní přímo na věci a nepředchází mu tudíž osoby, kterým po zabavení dovolena byla exekuce na věc samou. Posuzuje-li se safe-dépôt jakožto pouhý nájem, třeba zabaviti právo k použití skříně dle §u 330 nn., a toto sužítkovati zmocněním věřitele, aby jménem dlužníka vyzdvihl schované předměty a za tím účelem žádal o vydání duplikátů klíčů. *Rostočil* (Not. č. 34, 35) pokládá pro rakouské právo za nepochybné, že poměr mezi ústavem a majitelem skříně jest smlouvou o schování, kdežto dle něm. zák. očb. povaha jeho jest velmi pochybnou a působí vedení exekuce velké nesnáze. O důsledcích zabavení dědického podílu, o čemž něm. c. ř. s. nemá výslovných předpisů, uvažuje *Conrades* (D. J. str. 310).

§ 351. *J. Lehrfreund* (J. Bl. č. 10) hledí obtížím, vznikajícím při fysickém rozdělení nemovitosti z různého obtížení ideálních podílů, odpomoci tím, že věřitele reální čítá k účastníkům, které sluší obligatorně slyšeti a při předvolání uvědomiti, že břemena podílů ideálních budou přenesena na přiměřené části fysické a souhlas osob se nedostavivších dle §u 56/2 ex. ř. se předpokládá. Viz též *Flieder* shora str. 334. Ohledně různých případů, vyskytujících se při exekuci závazku k depuraci reality podotýká *E. Bousek*

(G. H. č. 44), že věřitel již knihovně předepsaný může dle §u 353 provést výmaz na útraty povinovaného, když dotyčná pohledávka jest splatnou neb vázne bezdůvodně. V těchto dvou případech nastane exekuce na činy jinými osobami nevykonatelné ve smyslu §u 354, pak-li knihovní zápis dosud svědčí dlužníkovi, ať již jest osobně neb toliko hypotekárně zavázán. Téhož ustanovení použití sluší, je-li oprávněn dotyčnou pohledávku vypovědět. Pokud možnost výpovědi schází, zbývá toliko žaloba o interesse (§ 368), přípustná, jak B. v odporu s panujícím míněním tvrdí, teprve, když exekuce dle poměrů možná byla provedena.

§ 370. A. Bílý (P. str 196) obrací se proti zvyku povolovati exekuci k zajištění již v základě rozsudku prohlášeného, avšak dosud písemně nevyhotoveného, poněvadž ex. ř. uznává toliko listiny za tituly exekuční a v případě smrti samosoudcovy rozsudek tento může ještě v první stolici doznati změny, tak že řízení před touto lze teprve písemným vyhotovením pokládati za skončené. G. Ratzenhofer (G. Z. č. 47, viz též § 325 ex. ř.) má za to, že při sporu ohledně pancéřové skříně pouhý zákaz volného nakládání nestačí k ochraně účastníků a třeba ji s udně zapečetiti. Opatření toto možno v základě §u 382 povolit nejen tehdy, když sporným jest právo k uschovaným předmětům, nýbrž také při vymáhání pohledávky peněžité, ovšem toliko jakožto prostředek k zabezpečení nároku na vydání obsahu skříně. Návrh směřuje v tomto případě proti dotyčnému ústavu, jehož obecný soud okresní jest k povolení příslušným. Ohledně prostředků zajišťovacích, přípustných k ochraně hypotekáře proti zhoršení zástavy, poukazuje H. Klang (G. Z. č. 41, str. 324) k tomu, že předmětem ochrany jest právo zástavní a z něho plynoucí nárok uspokojení z té které věci, nikoli pohledávka peněžitá a zaplacení této vůbec. Sluší tedy použití předpisů §u 382, zejména č. 2, 4, 5, pak správy prozatímné dle §u 158 ex. ř.

K. ř. A. Rosmarin (G. H. č. 22) zastává oproti opačnému rozhodnutí nejvyššího soudu názor, že záznam práva zástavního jakožto prostředek exekuce k zajištění lze platně vykonati, když byl povolen teprve soudem rekursním, třeba po zamítnutí žádosti první stolicí vyhlášen byl konkurs. Vždyť přípustnost návrhu sluší posouditi dle okamžiku podání, § 12 platí nepochybně též pro zápisy exekutivní a poměr soudů nadřízených není nikterak totožným se vztahem soudu povolujícího a knihovního. A. Fischl (G. H. č. 25) doporučuje, aby k ochraně listinou vykázaných pohledávek byl v odporu s dosavadní praxí již před jich splatností nařízen rok dle § 63. § 144, 147, 148 viz § 117 j. n. § 161. Pro německé právo navrhuje Leisering (D. J. str. 522), aby soudci konkursnímu bylo ponecháno samostatné rozhodnutí o odměně věřitelského výboru, jak k tomu ohledně správce již nyní jest povolán, poněvadž slyšení věřitelstva působí značné obtíže a má toliko formální význam.

III.

Samostatná díla, která v uplynulém roce byla věnována oboru **nesporného řízení**, hledí vesměs k právu německému Jsou to příruční kniha

F. Keidela,¹²⁾ o které referoval *Fidler* v J. Ltbl. r. 16, str. 40, a sbírky formulářů, vydané od *Koch-Fastrowa*¹³⁾ a *Hilse-Weisslera*.¹⁴⁾ Zprávy o pomůckách těchto podal *Fuchs* v Gr. sv. 47., str. 868, pak J. Ltbl. r. 15, str. 249 a Ctrlbl. f. Rechtsw. sv. 22., str. 346. O umění sepisovati listiny pojednává s hlediska všeobecného velmi obšírně *K. F. Rietsch*,¹⁵⁾ jenž některé myšlenky ze svého díla uveřejnil též v Not. č. 27. O jeho knize podrobně referuje *M. Reich* Not. č. 39–42.

§ 2. *Hanfft* (D. J. str. 29), *E. Josef* a *Hansen* (D. J. str. 150) zabývají se otázkou, pokud mohou soudy něm. říše vzájemně si poskytovat pomoc právní při osvědčování právních jednání, kdežto *P. Klein* (Ctrlbl. f. jur. Pr. str. 448) dovozuje, že i v řízení nesporném může soudce dožadovati se pomoci strany k vyšetření práva cizozemského dle obdoby §u 293 něm. c. ř. s. a §u 271 našeho c. ř. s. § 18. *E. Josef* (Z. f. C. P. sv. 31, str. 71) vykládá ustanovení německého práva ohledně materiální právní moci výroků soudních, kterými v řízení nesporném byly upraveny sporné nároky účastníků. Rozhodnutí taková, našemu zákonodárství neznámá, konečně vyřizují toliko případ, jejich bezprostředný předmět tvořící, aniž by podávaly pravidlo pro upravení trvalého poměru stran, z něhož onen spor vzešel.

§ 20. 22. Pozůstalostní řízení nyní v Bavořích platné líčí *Reich* (Not. č. 23), projednání pozůstalostí cizinců zvláště *Th. v. d. Pfordten*.¹⁶⁾ Podobnou otázku, totiž jak má si německý soudce počínati, když pro projednávání jest rozhodným právo cizozemské, uvažuje *Th. Niemeyer* (Zeitsch. f. intern. Privat- und öff. Recht sv. 13., str. 21). § 181. Rakouskému právu ohledně zbavení svéprávnosti a reformě jeho věnoval *H. Fux*¹⁷⁾ monografii, o níž referoval *Krassel* (Not. č. 29). § 266 viz § 109 j. n.

Not. (č. 19, 38, 48, 49) uveřejňuje opět četné stesky na potlačování notářů se strany správy justiční i soudů, zejména stálým rozšiřováním úřední činnosti a nešetřením předpisů o soudním komisařství. Not. č. 15 poukazuje k tomu, že jak u nás tak i v Německu dává obecenstvo notáři přednost před soudem, poněvadž jej pro úkoly právnictví kautelárního pokládá za spůsobilejšího než úřad státní. S poměry notářství francouzského zabývá se *M. Reich* (Not. č. 22, 23). Not. (č. 4, 23) přimlouvá se za hojnou spoluúčinnost poštovní spořitelny v záležitostech depositních, k čemuž bude ovšem třeba zákonného upravení a nestačí pouhá nařízení neb rozhodnutí s platným

¹²⁾ Handbuch des Verfahrens der Gerichte in Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Bayern, München 1903 Schweitzer.

¹³⁾ Formularbuch und Notariatsrecht im Anschlusse an das Kochsche Formularbuch bearbeitet, 14. Auflage, Berlin 1903 Guttentag.

¹⁴⁾ Formularbuch für die freiwillige und streitige Gerichtsbarkeit, I. Teil Freiwillige Gerichtsbarkeit, neu bearbeitet vom A. Weissler. 11. Auflage, Berlin 1905 Heymann.

¹⁵⁾ Handbuch der Urkundwissenschaft, Basel 1903 Adolf Geering.

¹⁶⁾ Die Behandlung des Nachlasses von Ausländern, mit besonderer Rücksicht auf die bayrischen Verhältnisse, München 1903 Schweitzer.

¹⁷⁾ Das österreichische Entmündigungsrecht und seine Reform, Wien 1903 Manz.

právem nesrovnatelná. Přehled řízení umořovacího dle práva německého poskytuje *K. Adelman*.¹⁸⁾

Jak již v úvodě podotknuto jsou pro letošní literaturu význačnými pojednání obsahu všeobecnějšího, jež částečně velmi platně přispěla k monografickému probádání našeho práva procesního. Lze si jen přát, aby směr tento v letech budoucích doznal vždy většího prohloubení.

Dr. Ludvík Popel.

Ústavní a správní právo.

Dr. Josef Sládeček : 1. *Allgemeine Rechtsquellen des österr. Administrativverfahrens* einschliesslich des Gesetzes über den Verwaltungsgerichtshof und das Reichsgericht. V Praze 1904, str. XVIII. a 244. Nákladem vlastním. (Cena 5 K.)

2. *Die Reform des österr. Administrativ-Verfahrens* bei den Verwaltungs- und Finanzbehörden. II. Band als Fortsetzung von allgemeinen Rechtsquellen. V Praze 1904, str. XXIV. a 245—376. V komisi Dr. Edv. Grégra a syna. (Cena 4 K.)

Jest poněkud neobvyklo, uvésti samostatné pojednání z některého oboru práva — ač nejde-li o komentář — ve spojení s vydáním zákonů příslušných v té formě, že pojednání tvoří druhý díl (dokonce probíhající paginací opatřený) otisku pramenů. Vzbuzuje se tím omyl, jakoby obojí práce byla stejného druhu a měla mezi sebou jakousi vnitřní souvislost, čemuž však ve skutečnosti tak není, zvláště když druhý spis o předmětu úvah svých pojednává výhradně *de lege ferenda*. Pro věc samou ovšem tato neobvyklost zevnější úpravy žádného významu nemá.

Pokud se týče dílu prvního, možno jen s radostí vítati, že došlo k vydání pramenů našeho řízení správního, jehož jsme posud postrádali. Pokud se týče uspořádání sbírky, dělí se tato na 4 části, z nichž první má za předmět řízení před politickými úřady správními, druhá řízení před úřady policejními, třetí řízení před úřady finančními a čtvrtá řízení před správním dvorem soudním a před říšským soudem. Proti tomu rozdělení měli bychom té jediné námitky, že v Rakousku žádného zvláštního řízení před policejními úřady vůbec nemáme, ano že, jak známo, z pravidla ani není zvláštních úřadů policejních, jelikož policejní správu obstarávají — pokud nejsou výjimkou k tomu zřízeny zvláštní úřady — političtí úřadové vůbec a pokud se týče (nakolik jde o místní policii) obce ve vlastním oboru působnosti své. Vskutku také předpisy, panem spisovatelem do druhého oddílu vřaděné kromě tří prvních (které se týkají organizace a působnosti policejních úřadů a instrukce pro civilní stráž policejní) nejsou co do působnosti své nijak obmezeny na zvláštní

¹⁸⁾ Die Kraftloserklärung abhandengekommener oder vernichteter Urkunden im Aufgebotsverfahren nach Reichsrecht und bayrischem Landesrecht, München 1903 Schweitzer.